

KS. DANIEL BRZEZIŃSKI

UNIwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

DANBR@UMK.PL

ORCID: 0000-0003-4680-3055

OD REDAKCJI

Pierwszy numer naszego pisma w roku 2026 rozpoczynamy od niezwykle aktualnej problematyki weryfikacji statusu kanonicznego apostołów w kontekście ich pogrzebu katolickiego, podjętej przez ks. Krzysztofa Cymermana. Choć skala apostazji w Polsce jest marginalna, tym niemniej słuszny wydaje się postulat zawarty w artykule, aby zbudować elektroniczną bazę danych opartą na księgach metrykalnych w celu uporządkowania kwestii związanych z pochówkiem osób, które dokonały formalnego aktu odstępstwa od wiary katolickiej i porzuciły Kościół, co spowodowało utratę przez nie prawa do katolickiego pogrzebu.

W dziale „Teologia” zamieściliśmy również artykuł ks. Jarosława Supersona prezentujący aktualny stan wiedzy o zwyczaju proklamacji słowa Bożego i teologii słowa Bożego w starożytnym Izraelu. W historyczno-kulturowo-teologicznym studium została opisana żydowska wspólnota, która po powrocie z wygnania w Babilonii – jak relacjonuje Księga Nehemiasza – czyta Prawo Mojżeszowe. Badacze, zarówno bibliści, jak i liturgiści oraz historycy, upatrują w tej praktyce początki synagogalnej lektury pism.

Z kolei ks. Manlio Sodi – zgodnie z postulatami współczesnej teologii liturgicznej – proponuje kompleksową metodę badań w teologii, która będzie w stanie przewyciężyć fragmentaryzację ujęć teologicznych na rzecz podejścia syntetycznego. Wskazuje model paradygmatu liturgicznego mogący stanowić skuteczne narzędzie interpretacyjne w rozległym obszarze nauk teologicznych.

Marek Szulakiewicz pisze „o istnieniu i miłości do życia jako przyszłości życia”. Podkreśla, że miłość do życia stanowi fundament jego sensu i warunek prawdziwej przyszłości. Współczesny człowiek coraz częściej nie żyje pełnią istnienia, gdyż funkcjonuje mechanicznie, posiada dobra materialne, ale traci „zdolność do zachwyty, wdzięczności i nadziei”. W opinii Autora opracowania, „prawdziwa przyszłość życia urzeczywistnia się w dwóch wymiarach: symboliczno-kulturowym, zakorzenionym w pamięci oraz dziełach i gestach przekraczających prywatność jednostki, oraz duchowo-transcendentnym, pozwalającym uczestniczyć w doświadczeniu nieśmiertelności, świadomości i wiecznego przepływu życia”.

W dziale „Orient”, Fikremariam Bazezew dokonuje analizy teologicznej głębi oraz tradycji interpretacyjnej Księgi Izajasza w rozumieniu Etiopskiego Kościoła Ortodoksyjnego *Tewahedo*, gdzie nazywana jest ona „däräqə hädisə”. Nazwa ta podkreśla wyjątkową rolę prorocką Izajasza w odkrywaniu Boskiej tajemnicy Wcielenia, czyli stania się człowiekiem przez odwieczne Słowo Boże. Bardzo rzadko obecny w polskiej literaturze teologicznej Etiopski Kościół Ortodoksyjny *Tewahedo* to autokefaliczny Kościół wschodni posługujący się w liturgii rytym aleksandryjskim, a doktrynalnie związany z chrześcijaństwem przedchalcedońskim.

Natomiast Wojciech Słomski przedstawia teologię energii Bożych u Grzegorza Palamasa jako kluczową kategorię umożliwiającą zachowanie napięcia między absolutną transcendencją Boga a realnością komunii człowieka z Bogiem. Autor wykazuje – między innymi – że palamickie rozróżnienie między Boską istotą a energiami nie stanowi metafizycznego rozszczepienia Boga ani odstępstwa od doktryny Boskiej prostoty, lecz jest konsekwentną artykulacją patrystycznej metafizyki uczestnictwa, zakorzenionej w tradycji apofatycznej Pseudo-Dionizego Areopagity.

W dziale „Rodzina” ks. Marian Stepulak ukazuje rodzinę jako „osamotniony” podmiot wychowania. Autor artykułu podkreśla, że wychowanie rodzinne powinno pozostawać w synergii ze szkołą i Kościołem, które również – po rodzinie – są podmiotami i środowiskami wychowania. Niestety, współczesna szkoła największy nacisk kładzie na edukację, a Kościół – choć koncentruje się na wychowaniu poznawczym, moralnym, religijnym i duchowym – jest ograniczany i marginalizowany w swojej funkcji wychowawczej, czego dobitnym przykładem jest redukcja liczby lekcji

religii w szkole. W tej sytuacji rodzina coraz bardziej staje się osamotniona w holistycznym z natury procesie wychowania.

Gorąco zachęcamy do lektury.

Ks. Daniel Brzeziński
redaktor naczelny